

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14810

24 Haziran 2010

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 881

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-14810)

007733

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09.06.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23711 sayılı yazısı.

Kırklareli Milletvekili Sayın Turgut DİBEK'in, tarafıma tevcih ettiği 7/14810 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEİAŞ ve EÜAŞ Genel Müdürlüklerinden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN TURGUT DİBEK'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14810)**

Soru 1:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı koordinatörlüğünde, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından hazırlanan "Türkiye Elektrik Enerjisi'nin 2010 Sistem İşletim Faaliyetleri Tahmini Raporu", ülkemizde tüketilecek elektrik talebinin nasıl karşılanacağını belirlemek, durum hakkında bir tespit yapmak amacıyla düzenlenmektedir. "Türkiye Elektrik Enerjisi'nin 2010 Sistem İşletim Faaliyetleri Tahmini Raporu" **gizli** ibaresi ile yayımlanmıştır. Gizli ibaresiyle yayımlanmış olan bu rapor incelendiğinde; Elektrik Üretim AŞ'ye ait kamunun santrallerinin tüm ünitelerinin çalıştırılmayacağı, buna karşılık özel sektörden elektriği satın alacağı anlaşılmaktadır. Buna göre;

- "Türkiye Elektrik Enerjisi'nin 2010 Sistem İşletim Faaliyetleri Tahmini Raporu" neden **gizli** ibaresi ile dağıtılmıştır? Rapordaki hangi bilgiler gizlenmeye çalışılmaktadır?

Cevap 1:

"2010 Yılı Sistem İşletme Faaliyetleri Tahmin Raporu" 10.11.2005 tarih ve 5429 sayılı TÜİK Kanunu'nun içeriğine göre değerlendirilme durumunda olduğundan "GİZLİ" ibaresiyle dağıtılmıştır. Raporun incelenmesi durumunda bilgi gizlenmesi amacının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Sorular 2, 3, 6:

- Elektrik Üretim AŞ'nin, yani kamunun, termik santrallerinin çalışabilir durumdaki üniteleri çalıştırılmayarak, özel sektörden elektrik almasının bir nedeni var mıdır?

- Bu durumun yaratacağı yüksek maliyet, elektrik faturalarına yansıtılarak vatandaşımızın mağduriyetine yol açmayacak mıdır?

- TEİAŞ'ın 2010 yılı Nisan ayı elektrik verilerine göre, serbest elektrik üretim şirketlerinin üretimlerinde yüzde 61,9 oranında yükselme yaşarken, EÜAŞ'ın termik santrallerde yüzde 24,6 oranında ve EÜAŞ bağlı ortaklıklarında yüzde 32,1 oranında üretim düşüşü yaşandığı görülmektedir. Elektrik tüketiminin giderek arttığı göz önüne alındığında, bu artış geçmiş aylarda olduğu gibi özel sektör santrallerinden mi karşılanacaktır?

Cevaplar 2, 3, 6:

EÜAŞ ve Bağlı Ortaklık Santralleri ve özel sektöre ait santraller serbest piyasa koşullarında üretim yapma durumundadırlar. EÜAŞ ve Bağlı Ortaklık Santrallerinin üretimlerinin yaklaşık %80'i ikili anlaşmalarla 21 EDAŞ ve TETAŞ'a satılmaktadır. Kalan %20'lik kısmın ise piyasanın talebi doğrultusunda satışı gerçekleştirilmektedir. EÜAŞ'ın hidroelektrik santrallerinde su gelirlerinin fazla olması nedeniyle termik santrallara göre daha düşük maliyetli üretim yapıldığından öncelikli olarak hidroelektrik santraller çalıştırılmaktadır. Ancak bu durum, termik santrallerin çalıştırılmadığı anlamına gelmemektedir. İkili anlaşmaları karşılayacak şekilde termik ve hidroelektrik santrallerde teknik kısıtlar ve üretim maliyetleri değerlendirilerek optimizasyon yapılmaktadır.

2010 Nisan ayı verilerine göre EÜAŞ termik santrallerde yüzde 24,6 oranında ve EÜAŞ Bağlı Ortaklıklarında yüzde 32,1 oranında üretim düşüşünün olmasının nedeni, su gelirlerinin artış gösterdiği feyezan mevsimi olmasından kaynaklanmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalardan da görüleceği üzere EÜAŞ toplam üretimi düşmemiş olup sadece daha ucuz kaynaktan öngörülenin üzerinde üretim yapılmıştır.

Sorular 4, 5:

- Rapordaki öngörülerde termik santrallerden karşılanacak elektrik oranlarında artış bulunmaktadır. Elektrik Strateji Belgesinde yerli ve yenilenebilir enerji politikası üzerinde durulmamış mıdır? Buna rağmen neden hala çoğu doğalgazla çalışan termik santrallere lisans verilmektedir?

- TEİAŞ'ın bu raporunda özel sektör için öngörülen yüzde 60 civarındaki üretim artışının büyük bir kısmının neden termik santrallerden karşılanması öngörülmektedir? Bu durum elektrik strateji belgesine aykırı bir durum değil midir?

Cevaplar 4, 5:

"2010 Yılı Sistem İşletme Faaliyetleri Tahmin Raporu" Bakanlığımız Enerji İşleri Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde ilgili birimlerin katılımıyla tartışılarak mevcut anlaşmalar, yerli kaynakların öncelikle değerlendirilmesi, sistemin güvenli işletilmesi, santrallerin bakım-arıza gereksinimleri, beklenen tüketim miktarı gibi faktörler dikkate alınarak şekillendirilmiştir. Bu rapor, gerek kamu ve gerekse özel sektör üretim tesislerinin kendileri tarafından deklare edilen aylık/yıllık üretimleri ve aylık tüketim tahminlerini içermekte ve aylık/yıllık olarak üretim fazlasını da belirtmektedir. Gerçek zaman da üreticilerin anlaşmalarını da göz önüne alarak yaptıkları elektrik üretimleri gerek sektörel anlamda ve gerekse birincil kaynaklar bazında serbest piyasa koşullarında oluşmaktadır.

Hazırlanan söz konusu tahmin raporu yukarıda açıklanan belli kabullere göre şekillenmektedir. Örneğin su, rüzgar ve jeotermal gibi kaynak üretimleri bunların öncelikli kullanımını içermektedir. Talebin geri kalan kısmı termik ünitelerden ve öncelikle de yerli kaynaklardan karşılanacak şekilde oluşmaktadır. Bu bağlamda, Mayıs-2010 sonu itibarıyla 5 aylık fiili uygulamada Türkiye'de üretilen 83,4 milyar kWh elektriğin %69'u termik, %31'i hidrolik, jeotermal ve rüzgar santrallerinden sağlanmıştır.